

JURK

Juridisk rådgivning for kvinner

Familie- innvandring

www.jurk.no

FORORD

Denne brosjyren er utgitt av Juridisk rådgivning for kvinner (JURK). JURK er et studentdrevet rettshjelptiltak som gir gratis juridisk rådgivning til alle som definerer seg som kvinner.

JURK tar forbehold om regelendringer i tiden etter publisering.

Vi takker for gode innspill fra øvrige medarbeidere i JURK.

Emilie Sørmo Svendsen
Henriette Kjærvik Nordal
Hedda Stephansen Brun
Ingeborg Olsen Sundsbø
Jacob Danial Ali Khan
Ella Ørn Halvorsen
Anna Mesel

Oslo, oktober 2023

Forkortelser

utl. Utlendingsloven

utf. Utlendingsforskriften

UDI Utlendingsdirektoratet

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0. INNLEDNING	5
1.1. Formålet med brosjyren.....	5
1.2. Forkortelser.....	5
2.0 HVA ER FAMILIEINNVANDRING?.....	5
2.1 Begrep.....	5
3.0 HVORDAN SØKE?	6
4.0 HVEM KAN FÅ FAMILIEINNVANDRING?.....	6
4.1 Referanseperson.....	7
4.2. Ektefelle	7
4.3. Samboer	9
4.4. Forlovede	10
4.5. Barn under 18 år	11
4.6 Foreldre eller søsken til barn under 18 år som har asyl	12
4.7 Forelder til norsk barn under 18 år.....	12
4.8 Forelder som skal ha samvær med norsk barn under 18 år etter å ha bodd sammen i utlandet.....	13
4.9 Opphold for foreldre på grunnlag av samvær med barn.....	14
4.9.1 Opphold for forelder som skal fortsette samvær med barn..	14
4.9.2. Opphold for forelder hvor den andre forelder skal ha samvær med barnet.....	15
4.10 Enslig forelder over 60 år, med barn over 18 år i Norge	16
4.11 Forelder som skal besøke barn i Norge.....	16
4.12 Andre personer som kan få familieinnvandring.....	17
5.0 UNDERHOLDSKRAVET.....	18
5.1 Krav om fremtidig inntekt.....	18
5.1.1 Unntak fra krav om fremtidig inntekt	19
5.2 Krav om tidligere inntekt.....	20
5.2.1 Unntak fra krav om tidligere inntekt	21
5.3 Økonomisk sosialhjelp	22
5.3.1 Unntak.....	23
6.0 KRAVET TIL BOLIG.....	23
7.0 FIREÅRSKRAVET.....	23
8.0 INNREISEVISUM (D-VISUM)	25
9.0 OPPHOLDSTILLATELSENS VARIGHET OG INNHOLD.....	25
10.0 FAMILIEINNVANDRING OG SAMLIVSBRUDD.....	26

10.1 Opphold på selvstendig grunnlag	26
10.1.1 Oppholdstillatelse hvis referansepersonen dør	26
10.1.2 Oppholdstillatelse på grunn av urimelige vanskeligheter i hjemlandet.....	27
10.1.3 Oppholdstillatelse på grunn av mishandling i samlivet	27
11.0 HVOR KAN DU FÅ HJELP	28

1.0. INNLEDNING

1.1. Formålet med brosjyren

Denne brosjyren gir en kortfattet fremstilling av juridiske spørsmål som er aktuelle i forbindelse med familieinnvandring for borgere utenfor EU/EØS-området. EU/EØS-borgere og deres familiemedlemmer kan få opphold i Norge både etter disse reglene og etter de spesielle reglene for EU/EØS-borgere. Det er ikke skrevet om disse reglene i denne brosjyren.

Formålet med brosjyren er å veilede leseren om hvilke krav som stilles ved en familieinnvandringstillatelse, og hvilke rettigheter det gir.

1.2. Forkortelser

utl. Utlendingsloven

utf. Utlendingsforskriften

2.0 HVA ER FAMILIEINNVANDRING?

Familieinnvandring betyr at en utlending kan få opphold i Norge for å bo sammen med et eller flere familiemedlemmer som allerede bor her.

2.1 Begrep

Utlendingen som vil flytte til Norge kalles *søker*. Personen som søkeren vil bo sammen med i Norge kalles *referanseperson*. Disse begrepene vil bli brukt i hele brosjyren.

3.0 HVORDAN SØKE?

utl. § 56

Normalt må søkeren som vil komme til Norge, søke om familieinnvandring ved den norske ambassaden eller konsulatet i det landet søkeren er statsborger i, eller i det landet søkeren har hatt en oppholdstillatelse de siste seks månedene. Det betyr at søkeren må ha fått innvilget en familieinnvandringstillatelse *før* hun reiser til Norge.

Hvis søkeren allerede har lovlig opphold i Norge kan hun søke om familieinnvandringstillatelse fra Norge. Det finnes unntak og nærmere regler om dette. Ta kontakt med JURK hvis du har spørsmål.

Dersom søkeren vil fornye sin familieinnvandringstillatelse kan hun søke fra Norge. Søkeren må søke *senest* én måned før oppholdstillatelsen går ut, for å kunne fortsette å være lovlig i Norge mens søknaden behandles.

4.0 HVEM KAN FÅ FAMILIEINNVANDRING?

Utl. Kapittel 6

Normalt er det kun de *nærmeste familiemedlemmene* til referansepersonen som kan få oppholdstillatelse gjennom familieinnvandring.

Følgende personer regnes som de nærmeste familiemedlemmene:

- Ektefelle
- Samboer
- Forlovede
- Barn
- Adoptivbarn
- Foreldre

Søsken over 18 år regnes ikke som nærmeste familiemedlem.

De kan få oppholdstillatelse i Norge hvis de oppfyller visse krav. Les mer om dette nedenfor.

4.1 Referanseperson

utl. § 40

Når man søker om familieinnvandring stilles det også krav til hva slags type oppholdstillatelse *referansepersonen* må ha. Referansepersonen må enten:

- være norsk eller nordisk statsborger som bor eller skal bosette seg i Norge, eller
- ha permanent oppholdstillatelse, eller
- ha eller skal få midlertidig oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse, for eksempel arbeidstillatelse eller asyl, eller
 - Dersom referansepersonen har en studietillatelse, danner det ikke grunnlag for permanent oppholdstillatelse.
- ha oppholdstillatelse (kollektiv beskyttelse) på grunn av en massefluktsituasjon.

4.2. Ektefelle

utl. § 40

En ektefelle kan få familieinnvandringstillatelse hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Referansepersonen må oppfylle kravene under punkt 4.1.

Ektefellene må alltid være minst 18 år. I mange tilfeller må ektefellene ha fylt 24 år. Dette omtales som 24-årskravet.

24-årskravet gjelder likevel ikke hvis:

- søkeren var gift med referansepersonen *før referansepersonen reiste* til Norge, eller
- ektefellene har giftet seg mens *begge* enten har hatt *oppholdstillatelse* eller *norsk/nordisk statsborgerskap*, eller
- ekteskapet *åpenbart* er frivillig.

Ekteskapet må være gyldig inngått i utlandet eller i Norge. Dersom ekteskapet er inngått i utlandet før ektefellene kom til Norge, må begge ha vært minst 16 år da dere giftet dere.

Ektefellene må ha planer om å bo sammen i Norge. Får ektefellen opphold, må de bo sammen. Se hvilke regler som gjelder hvis ektefellene flytter fra hverandre under punkt 10.0.

Ekteskapet kan ikke være proforma. Proforma betyr at ektefellene har giftet seg bare for at søkeren skal få oppholdstillatelse i Norge.

Referansepersonen må ha en viss inntekt og et sted å bo sammen for at ektefellen skal kunne få familieinnvandringstillatelse. Les mer om dette under punkt 5.0 og 6.0.

Noen ganger stilles det også krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning i fire år. Les mer om dette under punkt 7.0.

4.3. Samboer

utl. § 41

En samboer kan få familieinnvandringstillatelse hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Referansepersonen må oppfylle kravene under punkt 4.1. Samboerne må som regel ha bodd sammen i et fast og etablert forhold i minst to år.

- Hvis hele eller deler av samboerskapet har funnet sted i Norge, er det et krav at begge har hatt lovlig opphold i Norge, for at tiden de har bodd sammen skal regnes med.
- Samboerne kan som hovedregel ikke opptjene tid som samboere hvis en eller begge er gift med en annen.

Det er ikke et krav om å ha bodd sammen i to år hvis samboerne har felles barn. Det samme gjelder for samboere som venter barn sammen.

Samboerne må ha planer om å bo sammen i Norge. Får søkeren opphold, må de bo sammen. Se hvilke regler som gjelder hvis samboerne flytter fra hverandre under punkt 10.0.

Samboerne kan normalt ikke være gift.

Samboerne må *alltid* være minst 18 år. I mange tilfeller må samboerne også ha fylt 24 år (24-årskravet).

24-årskravet gjelder likevel ikke hvis:

- samlivet var etablert *før referansepersonen reiste inn* i Norge, eller
- samboerne har levd i et etablert samliv i Norge mens *begge* enten har hatt *oppholdstillatelse* eller *norsk/nordisk statsborgerskap*, eller
- samlivet *åpenbart* er frivillig.

Referansepersonen må ha en viss inntekt og et sted de kan bo sammen for at samboeren skal kunne få familieinnvandringstillatelse. Les mer om dette under punkt 5.0 og 6.0.

Noen ganger stilles det også krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning i fire år. Les mer om dette under punkt 7.0.

4.4. Forlovede

utl. § 48

En søker som skal gifte seg med en referanseperson kan få forlovelsesvisum hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt. Et forlovelsesvisum er en oppholdstillatelse som varer i maksimalt seks måneder. Visumet kan ikke fornyes eller forlenges.

Referansepersonen må oppfylle kravene under punkt 4.1. De forlovede må være over 24 år.

Det må dokumenteres at paret kan inngå et gyldig ekteskap i Norge. De kan ikke være gift med noen andre.

De forlovede må ha planer om å bo sammen i Norge. Får søkeren forlovelsesvisum, må de bo sammen.

Det må være sannsynlig at søkeren vil returnere til

hjemlandet sitt hvis ekteskapet ikke blir inngått som planlagt. Hvis UDI mener at dette ikke er sannsynlig, blir søknaden om forlovelsesvisum avslått.

Etter at ekteskap er inngått, kan det søkes om familieinnvandring som ektefelle etter utl. § 40. Dette kan gjøres fra Norge. En slik søknad bør fremmes *senest* én måned før utløpet av forlovelsesvisumet. Du kan lese mer om familieinnvandring med ektefelle under punkt 4.2.

Hvis de forlovede ikke gifter seg med hverandre, må søkeren forlate Norge med mindre hun har rett til opphold på et annet grunnlag.

4.5. Barn under 18 år

utl. § 42

Et barn under 18 år kan få familieinnvandringstillatelse med foreldrene hvis kravene som nevnes nedenfor er oppfylt.

Referansepersonen må oppfylle kravene under punkt 4.1.

Barnet kan ikke ha ektefelle eller samboer.

Begge foreldrene må ha eller få oppholdstillatelse i Norge.

Hvis bare én av foreldrene har oppholdstillatelse i Norge, må denne forelderen ha foreldreansvaret alene eller felles med den andre forelderen. Er foreldreansvaret felles, må den andre forelderen si ja til at barnet kan søke om familieinnvandring. Det finnes noen få unntak fra dette. Hvis du har spørsmål om dette, kan du ta kontakt med JURK.

Når UDI vurderer søknaden vil de legge vekt på hva som er best for barnet.

4.6 Foreldre eller søsken til barn under 18 år som har asyl

utl. § 43

Foreldrene og søsken til et barn under 18 år kan komme på familieinnvandring hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Barnet må ha lovlig opphold i Norge på grunn av asyl.

Foreldrene må bo sammen med barnet i Norge. Hvis foreldrene ikke er sammen, prioriteres forelderen som har foreldreansvaret og som barnet bodde fast med i hjemlandet.

Søsken under 18 år som bor sammen med en eller begge foreldrene som får familieinnvandring, kan bli med. Da er det et krav om at søskenet ikke har ektefelle eller samboer.

4.7 Forelder til norsk barn under 18 år

utl. § 44

En forelder kan få familiegjennomføring med norsk barn under 18 år hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Forelderen må ha foreldreansvaret. Delt foreldreansvar er tilstrekkelig. Hensikten med oppholdstillatelsen må være å bo sammen med barnet i Norge.

Forelderen må bo fast sammen med barnet. Hvis barnet bor like mye hos begge foreldrene, er dette kravet oppfylt.

Forelderen kan ikke være gift med eller ha planer om å bo sammen med den andre forelderen til barnet.

4.8 Forelder som skal ha samvær med norsk barn under 18 år etter å ha bodd sammen i utlandet

utl. § 45

En forelder kan få familiegjenforening med norsk barn under 18 år for å ha samvær med barnet, hvis kravene nedenfor er oppfylt.

Barnet må være under 18 år.

Barnet må bo fast sammen med den andre forelderen i Norge.

Forelderen som søker må ha bodd eller hatt samvær (vært sammen med barnet) av et visst omfang (en viss tid) det siste året *i utlandet* før barnet flyttet til Norge.

Kravet til omfang av samvær er som hovedregel oppfylt hvis søkeren er med barnet en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14 dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

I *noen* tilfeller kan oppholdstillatelse likevel innvilges selv om samværet er mindre enn beskrevet ovenfor.

Forelderen som søker må også ha rett til samvær (samværsrett) i Norge. Samværsretten må være av et visst omfang (en viss tid).

Forelderen som søker må sannsynliggjøre at han eller hun faktisk skal være sammen (utøve samvær) med barnet.

Forelderen må vanligvis søke *innen* tre måneder etter at barnet flyttet til Norge.

4.9 Opphold for foreldre på grunnlag av samvær med barn

utl. § 52

En forelder kan få fornyet opphold for å fortsette samvær med barn under 18 år i Norge, hvis kravene under punkt 4.9.1 er oppfylt.

En forelder kan også få fornyet opphold for at den *andre* forelderen skal kunne fortsette samvær med barn under 18 år i Norge. Da må kravene under punkt 4.9.2 være oppfylt.

4.9.1 Opphold for forelder som skal fortsette samvær med barn

For at en forelder som har rett til samvær skal få opphold, må barnet bo fast hos den andre forelderen (den som ikke søker) i Norge.

Barnet kan ikke bo fast hos den forelderen som søker.

Barnet må være under 18 år.

Forelderen som søker må ha foreldreansvaret for barnet.

Forelderen må også ha samværsrett med barnet av et visst omfang og bruke denne. Dette kravet er som regel oppfylt hvis søkeren har samvær tilsvarende en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14 dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

Forelderen som søker må ha oppholdt seg i Norge med en oppholdstillatelse det siste året.

Barnet må ha et av disse oppholdsgrunnlagene:

- være norsk eller nordisk statsborger som er bosatt i Norge, eller skal bosette seg i Norge
- permanent oppholdstillatelse
- en midlertidig oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse
- kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34

4.9.2. Opphold for forelder hvor den andre forelderen skal ha samvær med barnet

En forelder som må være i Norge for at den *andre* forelderen (den som ikke søker) skal kunne få samvær, kan få opphold.

Det er et krav at barnet må bo fast med søkeren.

Barnet må være under 18 år.

Forelderen som søker må ha foreldreansvaret for barnet.

Den andre forelderen må ha samværsrett med barnet av et visst omfang og bruke denne. Dette kravet er som regel oppfylt hvis den andre forelderen har samvær tilsvarende en ettermiddag i uka, annenhver helg, 14 dager i sommerferien, i tillegg til jul eller påske.

Forelderen som søker må ha oppholdt seg i Norge med

en oppholdstillatelse *det siste året*.

Den andre forelderen (som ikke søker) må ha et av disse oppholdsgrunnlagene:

- være norsk eller nordisk statsborger som er bosatt i Norge, eller skal bosette seg i Norge
- permanent oppholdstillatelse
- en midlertidig oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse
- kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34

Hvis barnet mister sin oppholdstillatelse fordi forelderen som barnet bor fast sammen med mister sin tidligere oppholdstillatelse, kan også barnet få fornyet opphold etter regelen beskrevet i dette punktet.

Det er et krav at forelderen som barnet bor fast sammen med også får fornyet opphold etter denne regelen.

4.10 Enslig forelder over 60 år, med barn over 18 år i Norge

utl. § 46 En enslig forelder over 60 år kan søke om familiegjenforening med barn over 18 år som har opphold i Norge. Forelderen kan ikke være gift eller ha samboer. Forelderen kan ikke ha barn, barnebarn, foreldre eller besteforeldre i hjemlandet.

4.11 Forelder som skal besøke barn i Norge

utl. § 47 En forelder som har barn med oppholdstillatelse i Norge, kan søke om oppholdstillatelse for å besøke barnet. Oppholdstillatelsen er tidsbegrenset og varer maksimalt i

ni måneder. Oppholdstillatelsen kan ikke fornyes eller forlenges.

Hvis barnet er over 18 år, er det et krav at barnet har nok penger til å forsørge forelderen, og har tilgang på en bolig der forelderen kan bo under oppholdet i Norge. Det står mer om dette i punkt 5.0 og 6.0.

Det er også et krav at forelderen returnerer til hjemlandet når oppholdstillatelsen utløper. Hvis UDI vurderer det som lite sannsynlig at forelderen returnerer til hjemlandet etter at oppholdstillatelsen utløper, vil de avslå søknaden.

Forelderen kan *tidligst* søke om denne oppholdstillatelsen på nytt etter å ha vært utenfor Norge i ett år.

4.12 Andre personer som kan få familieinnvandring

utl. § 49

I noen *få* saker kan også andre familiemedlemmer få familiegjenforening når det foreligger *sterke menneskelige hensyn*. Andre familiemedlemmer kan være:

- barn mellom 18 og 21 år uten ektefelle eller samboer som har vært lenge i Norge med oppholdstillatelse
- barn over 18 år uten ektefelle eller samboer som blir forsørget av familien i Norge, men er igjen alene i hjemlandet
- barn over 18 år som på grunn av helseproblemer er helt avhengig av personlig omsorg fra sine foreldre i Norge
- fosterbarn under 18 år som er et etablert medlem av familien

- helsøsken under 18 år som ikke har omsorgspersoner i hjemlandet

Merk at det er vanskelig å få familiegjenforening på grunn av sterke menneskelige hensyn.

5.0 UNDERHOLDSKRAVET

utl. § 58

Underholdskravet (inntektskravet) er et krav om at referansepersonen har nok penger til å forsørge den som kommer til Norge.

Det stilles krav om at referansepersonen:

- tjener nok penger det neste året (fremtidig inntekt, se punkt 5.1)
- har tjent nok penger det siste året (tidligere inntekt, se punkt 5.2)
- ikke har mottatt økonomisk sosialhjelp fra NAV i løpet av de siste tolv månedene før tillatelse gis (se punkt 5.3)

Inntektskravene endres jevnlig. Gå inn på www.udi.no for å finne ut hvilket krav som gjelder akkurat nå.

5.1 Krav om fremtidig inntekt

utf. § 10-8

Referansepersonen må vise at hun eller han kommer til å tjene minst 2,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden det første året søkeren har fått innvilget tillatelsen.

Som gyldig fremtidig inntekt regnes:

- arbeidsinntekt,
- sykepenger, svangerskapsenger, foreldrepenger, uføretrygd eller alderspensjon etter folketrygdloven,
- pensjon eller andre faste periodiske ytelser og

- utdanningslån eller utdanningsstipend.

Man kan også oppfylle kravet ved å ha en kombinasjon av disse ytelsene.

Disse midlene regnes ikke som gyldig fremtidig inntekt:

- ytelser etter sosialtjenesteloven,
- dagpenger,
- arbeidsavklaringspenger,
- bostøtte,
- aksjeutbytte for privatpersoner,
- barnetrygd, barnebidrag, kontantstøtte, overgangsstønad og
- introduksjonsstønad (for søknader levert etter 01.10.2021)

5.1.1 Unntak fra krav om fremtidig inntekt

Referansepersonen eller søkeren er barn

Det kan gjøres unntak fra kravet om fremtidig inntekt når referansepersonen er barn under 18 år, eller søkeren er barn under 15 år uten omsorgspersoner i hjemlandet.

Referansepersonen er flyktning

Det er et unntak fra kravet om fremtidig inntekt i saker der ektefeller, samboere eller barn søker om familiegjenforening med en referanseperson som er flyktning eller under kollektiv beskyttelse i Norge.

MERK: Dette gjelder kun når en søknad om familiegjenforening fremmes senest seks måneder etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge. Det er også et krav om at søkeren møter opp personlig ved en utenriksstasjon eller ekstern tjenesteyter senest ett år etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse, for å levere nødvendig dokumentasjon til søknaden.

Referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren

Det kan gjøres unntak fra kravet om fremtidig inntekt når referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren. Det er vanskelig å få unntak etter denne bestemmelsen fordi det er veldig høye krav til referansepersonens nettoformue. Unntaket gjelder bare dersom søkeren har søkt om opphold som ektefelle, samboer eller barn av referansepersonen.

Referansepersonen tar høyere utdanning

Det kan gjøres unntak eller justeringer på kravet om fremtidig inntekt hvis referansepersonen tar høyere utdanning (høyskole eller universitet), eller har oppholdstillatelse som en forsker med egne midler.

Referansepersonen mottar alderspensjon eller uføretrygd

Hvis du har spørsmål om dette, kan du ta kontakt med JURK.

Særlig sterke menneskelige hensyn

Det kan i sjeldne tilfeller gjøres unntak fra kravet om fremtidig inntekt hvis det er klart urimelig at referansepersonen må oppfylle inntektskravet. UDI vil vurdere om det foreligger særlig sterke menneskelige hensyn. Det er vanskelig å få dette unntaket.

5.2 Krav om tidligere inntekt

utf. § 10-9

Referansepersonen må også vise at hun eller han har hatt en inntekt det siste året på minst 2,7 ganger grunnbeløpet i folketrygden.

All skattbar inntekt regnes med som tidligere inntekt.

Stønad etter integreringsloven regnes ikke som inntekt (introduksjonsstønad).

5.2.1 Unntak fra krav om tidligere inntekt

Referansepersonen eller søkeren er barn

Det kan gjøres unntak fra kravet om tidligere inntekt når referansepersonen er barn under 18 år, eller søkeren er barn under 15 år uten omsorgspersoner i hjemlandet.

Referansepersonen er flyktning

Det er et unntak fra kravet om tidligere inntekt i saker der ektefeller, samboere eller barn søker om familiegjenforening med en referanseperson som er flyktning eller under kollektiv beskyttelse i Norge.

MERK: Dette gjelder kun når en søknad om familiegjenforening fremmes *senest seks måneder* etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse i Norge. Det er også et krav om at søkeren møter opp personlig ved en utenriksstasjon eller ekstern tjenesteyter *senest ett år* etter at referansepersonen fikk oppholdstillatelse, for å levere nødvendig dokumentasjon til søknaden.

Referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren

Det kan gjøres unntak fra kravet om tidligere inntekt når referansepersonen åpenbart er i stand til å forsørge søkeren. Det er vanskelig å få unntak etter denne bestemmelsen fordi det er veldig høye krav til referansepersonens nettoformue. Unntaket gjelder bare dersom søkeren har søkt som ektefelle, samboer eller barn av referansepersonen.

Særlig sterke menneskelige hensyn

Det kan i sjeldne tilfeller gjøres unntak fra kravet om tidligere inntekt hvis det er klart urimelig at referansepersonen må oppfylle inntektskravet. UDI vil vurdere om det foreligger særlig sterke menneskelige hensyn. Det er vanskelig å få dette unntaket.

Referansepersonen har tatt høyere utdanning det siste året

For å få unntak må referansepersonen være norsk eller nordisk borger, eller utlending med permanent oppholdstillatelse. Referansepersonen må også ha gått på universitet eller høyskole og opptjent minst 60 studiepoeng eller tilsvarende, eller ha tatt fagskoleutdanning tilsvarende ett års studietid.

Referansepersonen har avtjent militær verneplikt eller pliktig sivilteneste

Referansepersonen har hatt en fastsatt nettoformue på over en million kroner de siste to årene, og er over 23 år gammel

Referansepersonen mottar alderspensjon eller uføretrygd
Hvis du har spørsmål om dette, kan du ta kontakt med JURK.

Referansepersonen har oppholdstillatelse som faglært eller selvstendig næringsdrivende

Referansepersonen har oppholdstillatelse som ikke kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse
Merk at dette gjelder kun noen oppholdstillatelser.

5.3 Økonomisk sosialhjelp

utf. § 10-10 Det er også et krav om at referansepersonen ikke kan ha mottatt økonomisk sosialhjelp fra NAV de siste tolv månedene før søknaden avgjøres.

5.3.1 Unntak

Referansepersonen kan likevel ha mottatt sosialhjelp hvis den er utbetalt mens hun/han ventet på sykepenger, svangerskapspenger, foreldrepenger, uføretrygd eller alderspensjon fra NAV.

Det samme gjelder hvis den økonomiske sosialhjelpen er utbetalt mens referansepersonen ventet på bostøtte.

6.0 KRAVET TIL BOLIG

utl. § 58

Noen ganger må søkere som kommer til Norge på familieinnvandring være sikret en bolig i Norge i hele perioden søkeren skal være i landet.

Kravet må være oppfylt i saker om:

- oppholdstillatelse for enslig mor eller far med barn over 18 år i Norge,
- korttidsopphold for å besøke barn i riket,
- oppholdstillatelse for å inngå ekteskap (forlovelsesvisum) og
- familieinnvandring for andre enn nære familiemedlemmer.

Det må dokumenteres at søkeren disponerer en bolig som hun skal bo i.

En bolig kan være hus, leilighet, hybel eller lignende.

7.0 FIREÅRSKRAVET

utl. § 40 a

Fireårskravet er et krav om at referansepersonen har jobbet eller tatt utdanning på fulltid i fire år til sammen.

Kravet gjelder dersom referansepersonen har:

- oppholdstillatelse som flyktning,
- oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige

- hensyn eller særlig tilknytning til riket,
- oppholdstillatelse ved familieinnvandring og
- permanent oppholdstillatelse på grunnlag av de overnevnte grunnlagene.

Fireårskravet gjelder i utgangspunktet for *referansepersonen* til den som søker om oppholdstillatelse for ektefeller eller samboere.

Fireårskravet gjelder likevel ikke dersom:

- referansepersonen og søkeren giftet seg eller ble gravide før referansepersonen kom til Norge,
- referansepersonen og søkeren giftet seg eller ble gravide mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge,
- referansepersonen og søkeren har levd sammen som samboere i minst to år før referansepersonen kom til Norge. Dersom samboerne har levd sammen i *under* to år gjelder ikke fireårskravet hvis:
 - de har et felles barn som ble unnfanget før referansepersonen reiste til Norge, eller
 - barnet ble unnfanget mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge.
- referansepersonen er norsk statsborger eller
- referansepersonen har fylt 67 år.

Arbeidet eller utdanningen må til sammen foregå på fulltid.

Som arbeid eller utdanning regnes:

- inntektsgivende arbeid,
- grunnskole,
- videregående opplæring,
- universitet eller høyskole (60 studiepoeng per år),
- introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnsfag etter integreringsloven,
- kvalifiseringsprogram gjennom NAV,

- omsorg for barn i en periode på 46 uker etter fødsel eller adopsjon dersom referansepersonen har opptjent rett til foreldrepenger og
- perioder hvor referansepersonen har mottatt sykepenger, uførepensjon eller alderspensjon

8.0 INNREISEVISUM (D-VISUM)

utl. § 12

Et innreisevisum (D-visum) er et visum som gir en som har søkt eller skal søke om familieinnvandring en tillatelse til å være i Norge mens søknaden om familieinnvandring behandles.

For å få innreisevisum må det være sannsynlig at søkeren vil få innvilget søknaden om familieinnvandring.

Det er kun ektefeller, registrerte partnere og felles barn som kan få innreisevisum.

Merk at registrerte partnere ikke er det samme som samboere.

Søknad må fremmes ved personlig oppmøte ved norsk utenriksstasjon i det landet søkeren er borger av, eller har hatt lovlig opphold de siste seks månedene.

9.0 OPPHOLDSTILLATELSENS VARIGHET OG INNHOLD

utl. § 60

Førstegangs familieinnvandringstillatelse gis for inntil fem år, og minst ett år. Tillatelsen kan likevel ikke vare lenger enn referansepersonen sin oppholdstillatelse.

Enkelte familieinnvandringstillatelser danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Det betyr at man på et senere tidspunkt kan søke om permanent opphold i Norge.

Det er likevel ikke alle familieinnvandringstillatelser som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

Du kan se i vedtaket fra UDI om din oppholdstillatelse danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

10.0 FAMILIEINNVANDRING OG SAMLIVSBRUDD

Ved familieinnvandring for ektefeller og samboere, er det klare utgangspunktet at partene må bo sammen, for at oppholdstillatelsen skal være gyldig. Det betyr at man mister oppholdstillatelsen sin dersom man flytter fra hverandre permanent.

Dersom utlendingen oppholder seg i Norge uten en oppholdstillatelse, er hun i Norge ulovlig.

I noen særlige tilfeller kan man likevel få opphold på selvstendig grunnlag. Det betyr at man får bli i Norge, selv om samlivet opphører. Du kan lese om de ulike oppholdstillatelsene på selvstendig grunnlag nedenfor.

Selv om man ikke får opphold på selvstendig grunnlag, kan man likevel søke på andre oppholdstillatelser dersom man oppfyller kravene til disse. Du kan lese mer om de ulike familieinnvandringstillatelser foran i denne brosjyren.

10.1 Opphold på selvstendig grunnlag **10.1.1 Oppholdstillatelse hvis referansepersonen dør**

utl. § 53

Som utgangspunkt har man rett til å bli i Norge dersom referansepersonen dør.

10.1.2 Oppholdstillatelse på grunn av urimelige vanskeligheter i hjemlandet

utl. § 53

I noen tilfeller kan man få opphold på selvstendig grunnlag dersom man som skilt eller separert vil få urimelige vanskeligheter i hjemlandet, grunnet de sosiale og kulturelle forholdene.

Det kan være vanskelig å få opphold på dette grunnlaget. Det er fordi det ikke er nok at man vil møte vanskeligheter i hjemlandet. Vanskelighetene må være så store at det vil være urimelig å kreve at utlendingen drar tilbake til hjemlandet. Det er UDI som vurderer dette.

Momenter UDI vurderer kan være:

- generelle forhold i hjemlandet,
- hjemlandets familielovgivning og praktiseringen av denne,
- skilte personers status i samfunnet og mulighet til å få jobb og/eller
- utlendingens situasjon i hjemlandet. Et eksempel er hvorvidt søkerens familie i hjemlandet uttrykker støtte for utlendingens valg om å forlate referansepersonen, samt utlendingens bakgrunn og tilhørighet.

10.1.3 Oppholdstillatelse på grunn av mishandling i samlivet

utl. § 53

Den som kommer til Norge på familieinnvandring og har blitt utsatt for mishandling, har rett til opphold på selvstendig grunnlag. Det betyr at utlendingen kan få sin egen oppholdstillatelse, som ikke er avhengig av personen hun kom på familieinnvandring med. Det

samme gjelder hvis barnet ditt har blitt utsatt for mishandling.

Dersom du har spørsmål om dette oppholdsgrunnlaget må du gjerne ta kontakt med JURK.

11.0 HVOR KAN DU FÅ HJELP

JURK (Juridisk rådgivning for kvinner) er en rettshjelpsorganisasjon som gir gratis veiledning og bistand til alle som definerer seg som kvinner.

Du kan alltid sende inn saken din til oss elektronisk. Det kan du gjøre på www.jurk.no → «Send oss din sak»

Skippergata 23, 0154 Oslo
Tlf: 22 84 29 50

Jussbuss er en rettshjelpsorganisasjon som gir gratis veiledning og bistand til både kvinner og menn.
Tlf: 22 84 29 00

Krisesenter gir hjelp til kvinner og menn som er utsatt for mishandling, i hele Norge. Mer informasjon står på internettsiden:
www.krisesenter.com

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) gir praktisk hjelp og veiledning.
Tlf: 22 03 48 30, www.seif.no

ROSA gir praktisk hjelp og informasjon om bistand og beskyttelse til ofre for menneskehandel.
Tlf: 22 33 11 60, www.rosa-help.no

MiRA Ressurssenter arbeider med spørsmål knyttet til likestilling for innvandrere- og flyktningkvinner i Norge.

Tlf: 22 11 69 20, www.mirasenteret.no

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Tlf: 23 15 73 00, www.ldo.no

Caritas gir praktisk hjelp og juridisk veiledning på flere språk.

Tlf: 23 33 43 60, www.caritas.no

Utlendingsdirektoratet (UDI) har veiledningsplikt, og skal svare på spørsmål om utlendingsrett.

Tlf: 23 35 16 00, www.udi.no

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) gir rettshjelp og veiledning.

Tlf: 22 36 56 60, www.noas.no

Rosenhof voksenopplæring

Tlf: 22 38 77 00, www.rosenhof.oslovo.no

Kontoret for Fri rettshjelp gir veiledning og konkret juridisk hjelp gratis i Oslo og omegn.

Tlf: 23 48 79 00, www.frirettshjelp.com

JURK

www.jurk.no

22 84 29 50
Skippergata 23, 0154 Oslo